

ZU.003.2.2022

**REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W LUBLINIE**

Protokół

**Ustaień Komisji Założeń Planu
określający założenia i wytyczne do**

PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU

dla Nadleśnictwa Kraśnik

na lata

2026 - 2035

Kraśnik, 23 czerwiec 2023 rok

Projekt planu urządzenia lasu opracowany zostanie wg Instrukcji Urządzania Lasu, Zarządzenie nr 55 Dyrektora Generalnego L.P. z dnia 21.11.2011r. w sprawie „Instrukcji urządzania lasu” z późn. zmian. Protokół sporządzono zgodnie z §126 ww. Instrukcji.

Posiedzenie Komisji Założeń Planu (KZP) odbyło się w dniu 23 czerwca 2023 r. w Nadleśnictwie Kraśnik.

Obradom Komisji przewodniczył dr inż. Mirosław Waniewski, Zastępca Dyrektora RDLP w Lublinie ds. Gospodarki Leśnej.

Wykonawca projektu planu urządzenia lasu (PUL) zostanie wyłoniony w drodze przetargu zgodnie z Ustawą Prawo Zamówień Publicznych. Podstawą sporządzenia opisu przedmiotu zamówienia będzie Protokół z posiedzenia Komisji Założeń Planu Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa. Na podstawie referatu Nadleśniczego i Koreferatu Zespołu Urządzania Lasu RDLP w Lublinie oraz po przeprowadzonej dyskusji, Komisja opracowała założenia do projektu planu urządzenia lasu i prognozy oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000.

Do udziału w spotkaniu zaproszono m.in. przedstawicieli:

Departamentu Leśnictwa i Łowiectwa Ministerstwa Klimatu i Środowiska, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie, Zespołu Ochrony Lasu w Radomiu, starostów, powiatów, prezydentów miast, burmistrzów, wójtów, przedstawicieli lokalnych przedsiębiorców leśnych [ZUL, odbiorcy i przetwórcy drewna], Straży Pożarnej, PZŁ, stowarzyszeń i organizacji działających lokalnie. Zgodnie z zamieszczonym ogłoszeniem każdy zainteresowany miał możliwość wzięcia udziału w posiedzeniu Komisji Założeń Planu, wstęp był wolny. Szczegółową listę zaproszonych oraz uczestników posiedzenia Komisji zamieszczono na końcu protokołu w formie załącznika.

W trakcie dyskusji zostały poruszone poniższe zagadnienia.

Przedstawiciel Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie zwrócił uwagę na konieczność eliminacji obcych gatunków inwazyjnych, na zapis mówiący o nie ujmowaniu gatunków obcych w drugim piętrze drzewostanu. Należy jednak pamiętać że gatunki obce w

drzewostanie eliminowane są w trakcie wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych i właśnie z uwagi na ich eliminację nie są wyszczególniane jako gatunki budujące drzewostan, lecz ujmowane jako podszytowe. Takie stanowisko przedstawił Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej dr inż. Mirosław Waniewski. W swojej wypowiedzi wskazał na zagrożenie lasu powodowane przez inne gatunki głównie jemiolę, zaznaczył jak ważne jest usuwanie drzew opanowanych przez tego pólpassożyta na etapie wyznaczania trzebieży oraz na konieczność stosowania zrębów sanitarnych. Istnieje potrzeba sygnalizowania innym podmiotom o konieczności wyznaczania i usuwania drzew opanowanych przez jemiolę m.in. na gruntach będących w zarządzie samorządów. Odniósł się do tego jak Lasy Państwowe mogą wpływać na zmniejszenie ryzyka kolizji z dzikimi zwierzętami, poprzez kształtowanie w przemyślany sposób pasów ekotonowych wzdłuż ważniejszych ciągów komunikacyjnych.

Przedstawiciel RDOŚ w Lublinie Pan Janusz Wójciak podkreślił rolę jaką odgrywa inwentaryzacji lasu oraz jego składowych w trakcie sporządzenia Planu Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa.

Przedstawiciel Urzędu Miasta Kraśnik wnioskował, aby lasy znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie ulicy fabrycznej wyłączyć z użytkowania rębego. W trakcie dyskusji Dyrektor M. Waniewski skrótowo przedstawił wpływ takiego rozwiązania na ekosystemy leśne. Wykonywanie tylko cięć trzebieżowych doprowadzi do dominacji m.in. grabu jako gatunku wypierającego inne ze składów gatunkowych, co ostatecznie może też grozić rozpadem drzewostanów. Wyraził obawy o niespełnienie głównego aspektu prowadzenia gospodarki leśnej, jakim jest zapewnienie ciągłości trwania lasu. Pan Dyrektor wskazał ponadto, że ustawa o lasach zobowiązuje do prowadzenia wielofunkcyjnej gospodarki leśnej a nie do ograniczania do którejś z funkcji. Zastępca Nadleśniczego Nadleśnictwa Kraśnik zaznaczył, że zgodnie z obowiązującymi zasadami, lasy w sąsiedztwie części Fabrycznej Miasta Kraśnik w niektórych wydzieleniach zagospodarowane będą rębnią IV o długim okresie odnowienia.

Podsumowując dyskusję Dyrektor Mirosław Waniewski przekazał, że gospodarka leśna godzi ze sobą potrzeby różnych grup społecznych, nie zapominając o tym, że las powinien być prowadzony w sposób w miarę zbliżony do naturalności. Wspomniał przykładowo, że tablice informacyjne pomagają w prowadzeniu edukacji leśnej, należy jednak zachować umiar w lokalizowaniu ich na terenach leśnych. Na koniec posiedzenia, Przewodniczący Komisji podkreślił, że lasy o zwiększonej funkcji społecznej, w tym te w pobliżu Kraśnika będą zagospodarowane w sposób uwzględniający dobre spełnienie wszystkich funkcji. Odniósł się również do warunków siedliskowych Nadleśnictwa Kraśnik i wskazał na liczne występowanie drzewostanów złożonych z dębem bezszypułkowego lub z jego udziałem. Pan Dyrektor zalecił także zwiększenie bazy nasiennej tego gatunku.

CZĘŚĆ B. Założenia do planu urządzenia lasu.

B1. Obszary chronione i funkcje lasu

B1.1. Zasięg i lokalizacja istniejących i projektowanych form ochrony przyrody w tym obszarów chronionych.

Wykonawca przyjmie zasięgi i powierzchnie form ochrony przyrody według obowiązujących aktów powołujących. Dane wejściowe zostaną przyjęte na podstawie materiałów przekazanych przez nadleśnictwo oraz danych inwentaryzacji przyrodniczych poszczególnych gmin, danych Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Ministerstwa Środowiska w zakresie dotyczącym inwentaryzacji przyrodniczej obszarów znajdujących się w Sieci Natura 2000, Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, inne dane i materiały uzyskane od przedstawicieli nauki, organizacji i stowarzyszeń ekologicznych.

Wykonawca zweryfikuje dane przedstawione przez Nadleśnictwo z danymi uzyskanymi z innych ww. źródeł, a wszelkie rozbieżności będą zgłaszane do Nadleśnictwa celem podjęcia decyzji dotyczącej sposobu postępowania, aktualizacji danych.

Opis i lokalizację siedlisk przyrodniczych należy przyjąć zgodnie z danymi zawartymi w inwentaryzacji przeprowadzonej przez Lasy Państwowe, zweryfikowanymi o wyniki opracowania siedliskowego oraz dane pochodzące z opracowanych Planów Zadań Ochronnych dla obszarów Natury 2000.

Opis granicy obszaru Natura 2000 proponuje się przyjąć do PUL wg danych umieszczonych w centralnym rejestrze form ochrony przyrody prowadzonym przez GDOŚ.

Forma ochrony przyrody	Powierzchnia na gruntach nadleśnictwa [ha]/szt.	Powierzchnia W zasięgu nadleśnictwa [ha]/szt.
Rezerwy przyrody:		
„Natalin”	2,35*	2,35*
Parki krajobrazowe:		
Kazimierski Park Krajobrazowy	7,26	167874
Wrzelowiecki Park Krajobrazowy	1446,52	4989,00
Obszary chronionego krajobrazu:		
Kraśnicki OCHK	5298,25	29207,64
Chodelski OCHK	3669,60	23338,00
Obszary Natura 2000:		
PLB140006 Małopolski Przełom Wisły	0,04	1903,11
PLH060045 Przełom Wisły w Małopolsce	0,04	2335,90
PLH060054 Opole Lubelskie	679,84	2 724,43
PLH060078 Polichna	361,50	368,4
PLH060079 Dzierzkowice	245,15	247,08
PLH060063 Komarzyce	0,00	127,82
Strefy ochronne**:	54,10/268,01	54,10/268,01
Ptaków (3 strefy)	54,10/268,01	54,10/268,01
Pomniki przyrody:		

Pojedyncze drzewa (4 drzew)	4	
-----------------------------	---	--

*- powierzchnia wg aktu powołującego, Wykonawca przyjmie w PUL pow. wg ewidencji gruntów

** - powierzchnia strefy całorocznej/okresowej

Nie planuje się objęcia ochroną prawną nowych form ochrony przyrody.

B1.2. Lasy o szczególnych walorach przyrodniczych (HCVF) oraz ekosystemy referencyjne

Wykonawca PUL podda weryfikacji powierzchnie i kategorie lasów HCVF oraz ekosystemów referencyjnych. Przygotuje stosowny wykaz lasów HCVF wraz załącznikiem mapowym. Wykaz ten nie stanowi elementu dokumentacji PUL. Ostateczna decyzja weryfikacji zostanie podjęta przy odbiorze prac terenowych.

B1.3. Ogólne wyniki inwentaryzacji przyrodniczo-leśnej oraz propozycje sposobów postępowania na siedliskach uznanych za chronione w ramach Dyrektywy Siedliskowej. Zestawienie wyników inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzonej przez Nadleśnictwo wg poniższej tabeli

Nazwa	Kod	Liczba wydzieleni [szt.]	Powierzchnia siedlisk przyrodniczych (w ramach poszczególnych ostoi siedliskowych) [ha]	Powierzchnia siedlisk przyrodniczych poza ostojami siedliskowych [ha]	Razem [ha]
Żyzne buczyny (Dentario glandulosae- Fagenion, Galio odorati-Fagenion)	9130	32,00	161,32	55,65	216,97
Grąd subkontynentalny (Tilio-Carpinetum)	9170	1236,00	328,48	4853,66	5182,14
Łęgi olszowe, olszowo-jesionowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso- incanae)	91E0	14,00	0,00	26,08	26,08
Subkontynentalny bór sosnowy wariant chrobotkowy (Peucedano- Pinetum)	91T0	1,00	0,00	2,17	2,17
RAZEM		1283,00	0,00	5427,36	5427,36

B1.4. Podział lasów ze względu na dominujące funkcje

Ze względu na dominujące funkcje, lasy Nadleśnictwa (wg. stanu na 24.02.2023 r.) dzieli się na:

Lp.	Lasy:	Powierzchnia brutto [ha]
1	Rezerwaty	2,35**
2	Ochronne	2939,41*
3	Pozostałe (Gospodarcze)	9761,06
Ogółem		12702,99

* - różnica w powierzchni pomiędzy aktem powołującym i bazą danych SILP spowodowana jest zmianami powierzchni w wyniku modernizacji gruntów i budynków.

** - powierzchnia wg aktu powołującego

B2. Typy siedliskowe lasu oraz potrzeba ich ewentualnego uzupełnienia o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze. Proponowane składy gatunkowe upraw dla TD o kierunku gospodarczym

B2.1. Proponowane składy gatunkowe upraw dla TD o kierunku gospodarczym

W wyłączeniach taksacyjnych z rozpoznanymi zespołami roślinnymi należy w odpowiednim polu opisu taksacyjnego zamieszczać kody tych zespołów (maksymalnie do trzech zespołów w wyłączeniu), zaś w wyłączeniach z rozpoznanymi siedliskami przyrodniczymi kod TSL jest obowiązkowo rozszerzany o kod leśnego siedliska przyrodniczego (LSP).

Proponowane typy drzewostanów uwzględniające lokalne warunki przyrodnicze prowadzenia gospodarki leśnej w tym cele hodowlane i ochronne na poszczególnych typach siedliskowych lasu:

TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy drzewostanu docelowego	Rębnia wiodąca	Rębnia zastępcza	Nawrót cięć lub okres odnowienia
Bs	So	So 90%, inne 10%	-	-	-
Bśw	So	So 80%, inne 20%	I	II	5 lat
Bw	So	So 70%, Św, Brz i inne 30%	I	II	5 lat
Bb ¹⁾	So	So 80%, Brz inne 20%	-	-	-
BMśw	So ²⁾	So 80%, Db i inne 20%	I	II, III	5 lat
	Db So ²⁾	So 60%, Db 20%, inne 20%	III	I, II, IV	11-20 lat
BMw	So	So 70%, inne 30%	I	II	5 lat
	Brz So	So 60%, Brz 20%, inne 20%	I	II	5 lat
	Db So ³⁾	So 60%, Db 30%, inne 10%	III	I, II, IV	11-20 lat
BMb ¹⁾	So	So 80% Brz, Św, inne 20%	-	-	-
LMśw	So Db	Db 40%, So 30%, inne 30%	III	I, II, IV	11-20 lat
	Db So	So 40%, Db 30%, inne 30%	III	I, II, IV	11-20 lat
	So Bk	Bk 40%, So 30%, inne 30%	III	I, II, IV	11-20 lat
	Bk So	So 40%, Bk 30%, inne 30%	III	I, II, IV	11-20 lat
LMw	Db So	So 40%, Db 40%, inne 30%,	III	I, II, IV	11-20 lat
	So Db	Db 50%, So 30%, inne 20%,	IV	I, II, III	11-20 lat
	OI Db	Db 50 OI 30%, inne 20%	IV	I, II, III	11-20 lat
	Db OI	OI 50%, Db 30%, inne 20%	III	I,II, IV	11-20 lat
LMb ¹⁾	OI	OI 70%, Brz i inne 30%	-	-	-
Lśw	Db	Db 70%, inne 30%	II	III,IV	11-20 lat
	Bk Db	Db 60%, Bk 30% i inne 10%	II	III, IV	11-20 lat
	Db Bk	Bk 50%, Db 30% i inne 20%	II	III, IV	11-20 lat
	Jd Db	Db 50%, Jd 30% i inne 20%	IV	II, III	11-20 lat
	Bkb	Bkb 80%, inne 20%	III	II, IV	11-20 lat
Lw	Db	Db 70%, inne 30%	II	III,IV	11-20 lat
	Db-OI	OI 50%, Db 40% inne 10%	III	I, IV	11-20 lat
	OI-Db	Db 50%, OI 30% i inne 20%	III	II,IV	11-20 lat
OI	OI	OI 90%, inne 10%	I	II	5 lat
OLJ	Js-OI ⁴⁾	OI 50%, Js 30%, inne 20%	I	II, IV	11-20 lat

- 1) - na siedliskach bagiennych należy zrezygnować z użytkowania rębego za wyjątkiem odślaniania pojawiających się odnowień naturalnych oraz sytuacji związanych z zachowaniem stanu sanitarnego lasu,
- 2) - z uwagi na specyfikę warunków siedliskowych (okresowo letnie deficyty wody) preferować dąb bezszypułkowy, na fragmentach o lepszych warunkach troficznych i stabilnym uwilgotnieniu stosować dąb szypułkowy,
- 3) - na słabo żyznych wariantach siedliska z procesami oglejenia opadowego,
- 4) - do czasu ustąpienia zjawiska zamierania Js, gatunek należy zastąpić innym o podobnych wymaganiach siedliskowych.

Powyższa tabela zostanie uzupełniona o wyniki prac taksacyjnych oraz przedstawiona do akceptacji na NTG.

Wyszczególnione powyżej składy upraw i rębni nie dotyczą upraw pochodnych. Zgodnie z § 23 ust. 5 i 6 IUL powyższe typy drzewostanów jako ramowe cele gospodarowania odpowiednio dla typu siedliskowego lasu oraz dla leśnych siedlisk przyrodniczych mogą być modyfikowane przez Nadleśniczego w konkretnym drzewostanie, z uwzględnieniem stanu siedliska, stopnia uwilgotnienia oraz specyfiki i stanu zbiorowiska roślinnego. W uzasadnionych przypadkach nadleśniczy, uwzględniając zmienność warunków w ramach typu siedliskowego lasu i drzewostanu oraz potrzeby lasu, w czasie obowiązywania planu urządzenia lasu, może modyfikować wskazania gospodarcze i podejmować indywidualne decyzje, które zapewniają najlepszą realizację celów gospodarki leśnej określonych w tym planie.

W uzasadnionych przypadkach związanych z presją czynników środowiskowych (podtopienia, szkodniki korzeni itp.) mającą wpływ na wysokie ryzyko niepowodzenia uzyskanie odnowienia sztucznego wszelkie pojawiające się odnowienie naturalne niezależnie od składu gatunkowego mogło być uznane do dalszej hodowli oraz traktowane jako element zwiększający różnorodność gatunkową lub zostać wykorzystane jako element przebudowy drzewostanu.

B2.2. Propozycje typów siedliskowych lasu oraz ich ewentualne uzupełnienie o rozpoznane siedliska przyrodnicze w obszarach Natura 2000 , propozycja TD o kierunku ochronnym

Dla poszczególnych typów siedlisk przyrodniczych przyjmuje się następujące typy lasu oraz udziału gatunków (na podstawie „regionalne optymalne składy gatunkowe” J.M. Matuszkiewicz. W-wa, lipiec 2007 r.).

TSL	Typ siedliska (kod)	Nazwa siedliska	Przyrodniczy typ lasu	Propozycja składu gatunkowego dla drzewostanu
Lśw Lw,	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Tilio-Carpinetum)	Db	Ip.: Db 70%, Gb, Lp, Jw i inne 30% Ilp.: Gb 60%, Lp i inne 40% Ip.: Db 60%, Bk, Jw i inne 40% Ilp.: Gb 70%, Lp i inne 30%
OI OIJ	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe, i jesionowe (Salicetum albae, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae)	Js OI OI	OI 50%, Js30%, Gb, Kl, Jw, Lp i inne 20% OI 70%, Js, Jw, Lp i inne 30 %
Lśw	9130	Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)	Bk	Bk 70% i inne 30%
Bs	91T0	Subkontynentalny bór sosnowy wariant chrobotkowy (Peucedano-Pinetum)	So	So 90%, inne 10%

B3. Propozycje metod ochrony siedlisk przyrodniczych w obszarach NATURA 2000 nie posiadających planów zadań ochronnych (tabela oddzielnie dla siedlisk leśnych i nieleśnych)

Dla obszarów NATURA 2000 posiadających plany zadań ochronnych zatwierdzone stosownymi zarządzeniami Dyrektora RDOŚ należy działania ochronne uwzględnić zgodnie z pkt. 9 " Ramowych wytycznych w sprawie projektowania w PUL zadań z zakresu ochrony przyrody dla obszaru NATURA 2000 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa " wprowadzonych do stosowania przez Głównego Konserwatora Przyrody pismem znak DLP-lpn-611-30/11994/12/13/JŁ z dnia 21.03.2013 r..

B4. Wiek rębności dla głównych gatunków drzew oraz wiek rębności drzewostanów

Proponuje się na przeciętne wki rębności:

Gatunek drzewa	Wiek rębności w latach dla gatunku
Db	140
So, Md, Jd, Bk, Jw, Kl,	100
Św, Brz, Gb, Ol, Lp, Js	80
Os, Ol odroślowa	60
Tp	40

Przeciętne wki rębności głównych gatunków przyjęto zgodnie z wykazem opracowanym przez Instytut Badawczy Leśnictwa, stanowiącym załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 36 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 19 maja 2004 r. w sprawie zmian w „Instrukcji urządzania lasu”, powtórzonym w rozdziale VIII IUL. W przypadku modrzewia, brzozy, graba, olchy, klona, lipy, robinii, osiki, topoli wiek przyjęto według poprzedniego planu urządzenia lasu. Dla gatunku olcha odroślowa wiek rębności przyjęto zgodnie z zapisami § 83 ust. 3 IUL.

Wiek rębności drzewostanów, należy określić indywidualnie dla poszczególnych drzewostanów podczas taksacji w oparciu o stan drzewostanu (rzeczywisty skład, jakość, stopień uszkodzenia, stan odnowienia).

Zgodnie z § 83 pkt. 4 i 6 IUL - przeciętny wiek rębności gatunku panującego w drzewostanie może, lecz nie musi być zgodny z wiekiem rębności (wiekiem dojrzałości rębnej) tego drzewostanu. Oznacza to, że nie każdy drzewostan, w którym gatunek panujący osiągnął wiek rębności musi podlegać użytkowaniu rębnemu. Wiek dojrzałości rębnej drzewostanu zostanie określony indywidualnie przez taksatora w oparciu o stan drzewostanu (rzeczywisty skład, jakość, uszkodzenia, stan odnowienia, okres odnowienia, itp.).

B5. Podział lasów Nadleśnictwa na gospodarstwa z uwzględnieniem funkcji pełnionych przez lasy oraz przyjętych celów gospodarowania.

Należy przyjąć podział na gospodarstwa - na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy (z uwzględnieniem wszystkich funkcji pozostałych). Zgodnie z zasadami zawartymi w § 82 obowiązującej IUL, proponuje się utworzyć, na terenie Nadleśnictwa Kraśnik, następujące gospodarstwa:

- gospodarstwo specjalne (S),
- gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O),
- gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G).

Należy wyróżnić gospodarstwa w ramach obrębów leśnych ze względu na tradycyjną budowę planu urządzenia lasu oraz potrzeby adresowe.

1) Gospodarstwo specjalne (S), do którego należy zaliczyć :

- a) rezerwat przyrody,
- b) lasy na siedliskach: 91T0, 91E0,

- c) lasy glebochronne na stromych zboczach jarów i wąwozów,
- d) lasy wodochronne w strefach ochronnych ujęć wody i źródeł wody, wyodrębnionych stosownymi decyzjami administracyjnymi,
- e) lasy stanowiące strefy ochrony całorocznej, ostoi miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową,
- f) pododdziały uznane za obszary o wyjątkowym znaczeniu ze względów kulturowych i historycznych: lasy stanowiące strefy ochrony całorocznej, ostoi miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową
  - cmentarzyska kurhanowe – leśnictwo Karczmiska, Kleniewo,
  - obiekt „zaczysko” – leśnictwo Kluczkowice,
- g) grunty sporne.

2) **Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)**, do którego należy zaliczyć:

- a) wszystkie lasy ochronne, z wiodącą funkcją ochronną, za wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

3) **Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)**, do którego należy zaliczyć :

- a) pozostałe obszary z wiodącą funkcją produkcyjną, której realizacja powinna uwzględnić wymogi ochrony przyrody, w tym:
  - o zrębowym sposobie zagospodarowania (GZ). W skład wejdą drzewostany w lasach gospodarczych w których ze względu na TSL oraz TD, a także aktualny skład gatunkowy przyjmuje się zrębowy sposób zagospodarowania z rębnią I i krótkim okresem odnowienia - na siedliskach borowych, lasowych i olsach,
  - o przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania (GPZ). W skład wejdą drzewostany w lasach gospodarczych dla których przyjmuje się sposób zagospodarowania rębniami częściowymi, gniazdowymi lub stopniowymi na siedliskach borowych, lasowych i olsach.
- *o przerębowym sposobie zagospodarowania (GP): nie zostanie utworzone.

B6. Wytyczne w sprawie projektowanie użytkowania rębego

Użytkowanie rębne zaplanować zgodnie z ogólnymi zasadami wymienionymi w § 87 IUL oraz z uwzględnieniem wytycznych zawartych w Rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej. Wnosi się aby w zakresie użytkowania rębego:

- a) w doborze rodzaju rębni należy uwzględnić potrzeby konkretnych drzewostanów w nawiązaniu do warunków siedliskowych i funkcji lasu,
- b) uwzględnić potrzeby hodowlane i ochronne drzewostanów w gospodarstwie specjalnym oraz gospodarstwach wielofunkcyjnych lasów ochronnych, użytkowanie rębne winno wynikać ze stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych drzewostanów i musi mieć formę zapewniającą ciągłe spełnianie przez nie funkcji, dla których zostały wyłączone,
- c) przyjąć zasadę kontynuacji rębni rozpoczętych jeżeli umożliwiają uzyskanie celu hodowlanego,
- d) przy projektowaniu zrębu przebiegającego wzdłuż całego oddziału, czynnikiem determinującym wielkość zrębu będzie jego szerokość, w innym przypadku decydującym kryterium winna być powierzchnia zrębu (jednocześnie należy unikać projektowania pasów, które doprowadzą do wydzielenia małych wyłączeń taksacyjnych - w takich sytuacjach przebieg granicy zrębu dostosowywać do przebiegu granicy pododdziału),
- e) na małych powierzchniach drzewostanów rębnych lub o nieregularnym kształcie utrudniających prowadzenie cięć złożonych, stosować zręby zupełne. Pozycje takie uzgodnić z Nadleśnictwem i RDLP przed NTG,
- f) przy projektowaniu zrębu przebiegającego wzdłuż granicy polno-leśnej, przy drogach krajowych, liniach kolejowych uwzględnić potrzebą kształtowania ekotonów z zapewnieniem bezpieczeństwa powszechnego (przyjmować w miarę możliwości zasadę kształtowanie ekotonów na etapie zakładania uprawy),
- g) uwzględnić potrzebę użytkowania przestoi wzdłuż granicy polno-leśnej, przy drogach

- krajowych i liniach kolejowych w celu zapewnieniem bezpieczeństwa powszechnego oraz w celu niedopuszczenia do powstania zagrożenia trwałości lasu z przyczyn sanitarnych,
- h) uwzględnić potrzeby użytkowania lasu związane z wdrożeniem projektu docelowej sieci dróg leśnych (poszerzenia dróg, mijanki, place manewrowe, składnice drewna),
  - i) odstąpić od konieczności pozostawiania fragmentów starodrzewu w przypadku zagrożenia trwałości lasu, konieczności zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, na powierzchniach zrębowych mniejszych niż 1 ha oraz zlokalizowania cięć w blokach upraw pochodnych,
  - j) w przypadku projektowania kęp starodrzewu wybierać do tego celu fragmenty cenne przyrodniczo np, bagna, torfowiska, które są miejscami trudno dostępnymi, miejsca gdzie zlokalizowane są drzewa mateczne, części drzewostanu z drzewami o ciekawym pokroju, lokalizować kępy przy ścianie sąsiedniego drzewostanu z graniczącym w ostępie tak aby były jak najmniej nasłonecznione (zgodnie z wytycznymi zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej).

Do dnia 31.12.2024 r. zostanie przedłożony wykonawcy do uzgodnienia wykaz drzewostanów planowanych do cięcia na pierwszy rok obowiązywania nowego PUL. Wykaz zostanie przedłożony na obiorze prac terenowych.

B7. Wytyczne w sprawie sporządzenia wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy

Zgodnie z wytycznymi określonymi w pkt. A9 niniejszego protokołu drzewostany zakwalifikowane do przebudowy podzielono na następujące grupy:

- a) drzewostany do intensywnej (pilnej), pełnej przebudowy, rozpoczynanej przy zastosowaniu użytkowania rębego w I 10 leciu, z krótkim okresem odnowienia,
- b) drzewostany do stopniowej, pełnej przebudowy, rozpoczynanej z zastosowaniem użytkowania rębego z odpowiednio długim okresem odnowienia,
- c) drzewostany do przebudowy częściowej w ramach cięć pielęgnacyjnych

Przyjmuje się aby po zakończeniu prac terenowych Wykonawca przedłożył wykaz do Nadleśnictwa celem uzgodnienia.

Szczegółowa hierarchia potrzeb kwalifikowania drzewostanów do przebudowy została podana w punkcie A10 niniejszego protokołu. Wykaz powinien uwzględniać także drzewostany w których kontynuowana będzie przebudowa rozpoczęta w poprzednich okresach gospodarczych.

B8. Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu w tym cięć pielęgnacyjnych

W projektowaniu cięć pielęgnacyjnych proponuje się następujące wytyczne:

- a) cięcia pielęgnacyjne przeprowadzać z przestrzeganiem wytycznych zawartych w § 46-54 Zasad Hodowli Lasu, ze szczególnym uwzględnieniem intensywności cięć w drzewostanach o niezgodnym z warunkami siedliskowymi składzie gatunkowym,
- b) zadania ustalić w oparciu o potrzeby wynikające ze stanu lasu,
- c) nie projektować do trzebieży (TP) kolejnych pasów drzewostanów w wydzieleniach objętych planem cięć rębnych – nie dotyczy powierzchni na których nie wykonano cięć pielęgnacyjnych w obecnym 10-leciu pomimo takich wskazań, pozycje takie należy uzgodnić z nadleśnictwem,
- d) nie projektować do cięć drzewostanów zlokalizowanych na małych działkach położonych w szachownicy z lasami innej własności lub rozproszonych wśród gruntów innej własności, a także wydzieleni położonych w terenie trudno dostępnym – odstępstwo od tej zasady będzie wynikało z indywidualnych uzgodnień w trakcie prac terenowych,
- e) w zakresie pielęgnowania młodników uwzględnienie powierzchni w PUL z zakresu hodowli lasu lub pozyskania – w zależności od potrzeb hodowlanych,
- f) projektować wskazania CP-P w młodnikach zgodnie z potrzebami hodowlanymi i możliwościami pozyskiwania grubizny,

- g) przyjąć rozmiar użytkowania przedrębnego z uwzględnieniem konieczności utrzymania właściwego stanu sanitarnego lasu (także w drzewostanach bez projektowanych wskazań gospodarczych).

Rozmiar powierzchniowy cięć pielęgnacyjnych oraz wskaźnik intensywności cięć w użytkowaniu przedrębnym z zastosowaniem zasad zawartych w § 94 IUL zostaną ustalone na NTG po przedstawieniu przez Wykonawcę propozycji.

Wykonawca uszczegółowi informacje dotyczące etatu cięć użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym i miąższościom, oraz ustalił orientacyjną intensywność poszczególnych rodzajów cięć (CP-P, TW, TP) także odrębnie dla leśnictw. Informacja ta w ustalonym z Nadleśnictwem układzie tabelarycznym powinna znaleźć się w elaboracie nadleśnictwa oraz opracowaniach opisowych odpowiednio dla leśnictw, tzw. operatach leśniczego.

B9. Wytczne w sprawie hodowli lasu w tym orientacyjnych składów upraw

Propozycje Nadleśnictwa w zakresie planowania hodowlanego:

- a) odnowienia, zalesienia i dolesienia projektować zgodnie z zapisami § 46 pkt.13 IUL,
- b) plan odnowień zaprojektować na poziomie do 80% powierzchni wynikającej z planu cięć,
- c) poprawki lub uzupełnienia zaprojektować w wysokości do 5 % od sumarycznej powierzchni zakładanych upraw, poprawki lub uzupełnienia należy projektować w uprawach i młodnikach o pokryciu poniżej 80% lub jeżeli wypadki mają charakter powierzchniowy, nie projektować poprawek i uzupełnień w miejscach o dużym prawdopodobieństwie niepowodzenia hodowlanego (miejsca nadmiernie uwilgotnione – zaewidencjonować w trakcie taksacji jako PNSW, pędraczyska) pozostawiając je do naturalnej sukcesji,
- d) pielęgnowanie upraw i młodników (PIEL,CW,CP) określać wg potrzeb hodowlanych i odnosić do powierzchni uprawy/młodnika (powierzchnia manipulacyjna, powierzchnia do odnowienia w poszczególnych etapach rębni złożonych), wielkość i rodzaj planowanych zabiegów hodowlanych w istniejących klasach odnowienia powinna być uzależniona od wieku i rozwoju młodego pokolenia.
- e) pielęgnowanie upraw projektować dla upraw istniejących na dzień 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu urządzenia lasu. Dodatkowo zaplanować pielęgnowanie upraw na poziomie 90% powierzchni planu odnowień z dziesięciolecia,
- f) melioracje agrotechniczne, fitomelioracje projektować wg potrzeb hodowlanych,
- g) nie projektować dolesień luk o powierzchni do 0,20 ha, powierzchnie traktować jako naturalny element drzewostanu zwiększający jego różnorodność, na pozostałych powierzchniach projektować jeżeli istnieją warunki do uzyskania efektu hodowlanego,
- h) nie projektować dolesień luk w drzewostanach rębnych,
- i) ewentualne potrzeby w zakresie podsadzeń jak i wprowadzania drugiego piętra – należy określić po pracach terenowych w uzgodnieniu z Nadleśnictwem i przedstawić do akceptacji na NTG mając na względzie przede wszystkim aspekt przebudowy (pkt A10 i B7 protokołu),
- j) uzgodniony z Nadleśnictwem wykaz wydzieleń zaliczonych do sukcesji i szczególnej ochrony wraz z uzasadnieniem wykonawca przedłoży na odbiorze prac terenowych oraz na NTG,

Wnosi się aby w tabeli nr XVIII wprowadzić podział w pielęgnowaniu upraw na pielęgnowanie gleby i czyszczenia wczesne (wg wskazań), ale jako wiążącą do wykonania przyjąć sumę ww. czynności.

B10. Nasiennictwo i selekcja oraz gospodarka szkółkarska

B10.1. Nasiennictwo i selekcja

Realizacja „Programu zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew w Polsce na lata 2011- 2035 – zadania dla RDLP w Lublinie”.

Lp	Rodzaj bazy nasiennej	Gatunek	Powierzchnia [ha]/ ilość [szt.] (stan na 1.01.2023 r.)	Powierzchnia [ha]/ ilość [szt.] (stan docelowy wg "Programu zachowania zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew w Polsce na lata 2011-2035")
1	Wyłączony d-stan nasienny WDN	DB. B	0	5,00
2	Gospodarczy d-stan nasienny	SO	150,35	280,00
3	Gospodarczy d-stan nasienny	BK	25,31	10,00
4	Gospodarczy d-stan nasienny	DB. S	20,63	20,00
5	Gospodarczy d-stan nasienny	DB. B	71,70	50,00
6	Gospodarczy d-stan nasienny	BRZ	3,18	10,00
7	Gospodarczy d-stan nasienny	OL	17,62	25,00
8	Źródła nasion	CZR. P, JW	8	0
9	Drzewa mateczne	DB	4	2
10	Drzewa mateczne	BK	0	1
11	Drzewa mateczne	LP	0	1
12	Drzewa mateczne	CZR. P	0	2
13	Drzewa mateczne	JW	0	2
14	Drzewa mateczne	KL	0	1
15	Drzewa mateczne	WZ. G	0	1
16	Uprawy pochodne	SO	32,30	0
17	Uprawy pochodne	DB. S	3,36	20
18	Uprawy pochodne	BK	0	30
19	Uprawy pochodne	JD	21,83	20
20	Uprawy pochodne	MD	3,47	2

Poddać należy szczegółowej analizie przebieg granic i powierzchnie pododdziałów stanowiących obiekty nasienne (WDN, GDN, PN, UP). Weryfikacja granic i powierzchni drzewostanów nasiennych będzie podstawą do ewentualnego scalenia pod jednym numerem w Rejestrze Leśnego Materiału Podstawowego drzewostanów nasiennych zlokalizowanych w tym samym kompleksie leśnym tego samego gatunku, zbliżonym wieku i rosnącym na takim samym siedlisku.

Wybór nowych obiektów selekcyjnych zostanie przeprowadzony pod kontem własnych potrzeb. Zatwierdzoną listę obiektów nasiennych Wykonawca PUL uwzględni w PPUL.

Powierzchnię upraw pochodnych zaplanować zgodnie z wytycznymi „Programu zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew w Polsce na lata 2011 -2035 zadania dla RDLP w Lublinie”.

B10.2. Gospodarka szkółkarska

Nadleśnictwo Kraśnik nie posiada szkółki. Sadzonki do odnowień pochodzą ze szkótek innych nadleśnictw.

B11. Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu oraz ochrony przeciwpożarowej

B11.1. Ochrona lasu

Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu należy omówić w elaboracie na podstawie danych zebranych podczas prac terenowych, informacji uzyskanych z nadleśnictwa i ZOL oraz stosownych prognoz.

W trakcie prac terenowych zgodnie z § 39 IUL Wykonawca powinien zinwentaryzować szkody natury biotycznej i abiotycznej, wiatrołomy, uszkodzenia od owadów i zwierzyny, łącznie z I klasą wieku, z podaniem dla stopni od 1 do 3 głównej przyczyny uszkodzeń.

Uszkodzenia i zagrożenia należy nanieść na mapę zagrożeń środowiska leśnego i ochrony lasu zgodnie z § 102 IUL. Dane te należy skorygować o dane z taksacji. Ponadto w uzgodnieniu z Nadleśnictwem (uwzględniając dane ZOL) należy zainwentaryzować i nanieść na mapę ochrony lasu:

- a) stałe partie kontrolne do jesiennych poszukiwań szkodników sosny,
- b) lokalizację pułapek feromonowych na brudnicę mniszkę,
- c) obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód powodowanych przez: zwierzynę, szkodniki korzeni, szkodniki wtórne, jemiolę,
- d) drzewostany na gruntach porolnych według danych z opracowań siedliskowych,
- e) położenie punktów monitoringu lasu (SPO i i II rzędu) według danych publikowanych na potrzeby monitoringu lasu.

Wykonawca PUL określi w trakcie prac powierzchnię drzewostanów sosnowych lub wielogatunkowych z przewagą sosny w wieku powyżej 20 lat. Dane te będą podstawą do weryfikacji i ewentualnie uaktualnienia liczby i lokalizacji stałych partii kontrolnych. Zweryfikowane partie kontrolne należy zaznaczyć na mapę ochrony lasu

Za obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód (z uwzględnieniem § 39 IUL) mogą być uznane:

- a) obszary z silnym stopniem uszkodzenia (ponad 50%),
- b) obszary o ciągłym występowaniu lub powstawaniu szkód w stopniu średnim (20% - 50%).

Zakwalifikowanie danego obszaru jako zagrożonego uporczywym występowaniem szkód będzie poprzedzone szczegółową indywidualną analizą w uzgodnieniu z ZOL w Radomiu i Nadleśnictwem. Wykonawca określi przestrzenny rozkład obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód w trakcie prac inwentaryzacyjnych z uwzględnieniem danych Nadleśnictwa.

B11.2. Ochrona przeciwpożarowa

Zagadnienia z zakresu ochrony przeciwpożarowej będą opracowane zgodnie z obowiązującą „Instrukcją ochrony przeciwpożarowej lasu” z 2020 roku.

W Planie Urządzenia Lasu należy ustalić:

- a) kategorię zagrożenia pożarowego Nadleśnictwa,
- b) czas swobodnego rozwoju pożaru lasu dla najbardziej oddalonych od sił ratowniczo – gaśniczych fragmentów kompleksów leśnych, zgodnie z załącznikiem 3 Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu,
- c) kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej lasu,
- d) listę obiektów szczególnie cennych wraz z podaniem zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego, zgodnie z załącznikiem 4 Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu.

Nadleśnictwo zostanie zakwalifikowane ponownie do odpowiedniej kategorii zagrożenia

pożarowego lasu (KZPL) zgodnie z wymogami Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22.03.2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów.

Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej lasu należy wykonać zgodnie z § 103 IUL. Należy je określić na podstawie analizy stanu zagrożenia pożarowego w ubiegłym okresie oraz analizy i oceny aktualnego stanu ochrony przeciwpożarowej Nadleśnictwa. Przy opracowaniu kierunkowych wytycznych z zakresu ochrony przeciwpożarowej lasu należy wykorzystać klasy palności drzewostanów ustalone i przedstawione na mapie zgodnie z załącznikiem 1 Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu.

Analizę aktualnego stanu ochrony przeciwpożarowej nadleśnictwa należy przeprowadzić na podstawie opracowania „Sposoby postępowania nadleśnictwa na wypadek powstania pożaru lasu” uzupełnionego danymi z SILP oraz informacjami z zaktualizowanej mapy zagrożenia pożarowego.

Korektę sieci pasów przeciwpożarowych należy przeprowadzić zgodnie z wymogami Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22.03.2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9.07.2010 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów i Instrukcji Ochrony Przeciwpożarowej Lasu.

Wskazania z zakresu ochrony lasu przed pożarami również przedstawiane ogólnie w elaboracie – powinny być zgodne z zasadami określonymi w Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu”.

Wykonawca zamieści w kierunkowych wytycznych informacje o szczegółowym stanie i potrzebach w zakresie infrastruktury przeciwpożarowej.

Wykonana zostanie „Mapa ochrony przeciwpożarowej” w skali 1: 50 000 oraz 1: 25 000 z podziałką kątową zgodnie z § 104 IUL.

Ponadto należy zaktualizować i nanieść na mapie elementy wymienione w § 103-104 IUL oraz między innymi :

- a) sieć dróg publicznych z podziałem na drogi: krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne oraz numery tych dróg wg. obowiązującej ewidencji w zarządach dróg oraz pasy dróg w budowie,
- b) hydrant,
- c) most, wiadukt, estakada z dopuszczonym tonażem,
- d) miejsce postoju,
- e) miejsce kultu religijnego na terenie leśnym,
- f) miejsce historyczne i obiekt pamięci narodowej na terenie leśnym,
- g) miejsce palenia ogniska na terenie leśnym lub bezpośrednim sąsiedztwie,
- h) składnica drewna,
- i) siedziba ochotniczej straży pożarnej,
- j) siedziba zakładowej straży pożarnej,
- k) siedziba zawodowej straży pożarnej,
- l) studnia,
- m) zadaszenie, wiata, schron,
- n) zbiornik wodny.

Wykonawca uzgodni projekt planu urządzenia lasu w części dotyczącej ochrony przeciwpożarowej (wytyczne do ochrony przeciwpożarowej wraz z mapą ochrony przeciwpożarowej) z Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie.

B11.3. Lasy w strefach uszkodzeń przemysłowych

Do czasu wprowadzenia obowiązku wyróżniania stref uszkodzeń lasu (na podstawie odpowiedniej metodyki) nie zamieszczamy w planie urządzenia lasu informacji o zasięgu stref uszkodzeń- IUL § 25 pkt 13 oraz § 43ust 3.

B11.4. Rekultywacja terenów zdewastowanych

Na terenie Nadleśnictwa rekultywacji wymaga teren po byłej fermie lisiej w leśnictwie Dąbrowa Bór, oddz. 528-c-00, 528-d-00, 528-i-00, 528-j-00.

B12. Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego w tym sporządzenie odpowiedniej mapy przeglądowej

Na terenie Nadleśnictwa znajdują się:

- a) miejsca postoju pojazdów:
  - leśnictwo Poniatowa – oddz. 51-l-00,
  - leśnictwo Karczmiska – oddz. 85-g-99,
- b) inne obiekty o charakterze powierzchniowym:
  - leśnictwo Rudki – oddz. 434-d-00 – wiaty z miejscem na ognisko
- c) inne obiekty punktowe:
  - leśnictwo Zwierzyniec – oddz. 343-b-00 – izba edukacji leśnej przy leśniczówce.
  - pomniki przyrody w leśnictwach Mosty, Wolski Bór, Zwierzyniec, Karczmiska.
  - miejsca o znaczeniu historycznym w leśnictwach: Dąbrowa Bór, Mosty, Rudki, Wolski Bór, Karczmiska, Kleniewo, Kluczkowice, Wrzelowiec, Poniatowa.
- d) obiekty liniowe:
  - Ścieżka rowerowa w leśnictwie Rudki – ścieżka przebiega po drogach leśnych utwardzonych leśnictwa.
  - Ścieżki dydaktyczne w leśnictwie: Zwierzyniec w sąsiedztwie izby edukacji leśnej; Kluczkowice – „Skrzypowy Dół”; Karczmiska – „Kleniewo” .

Należy wykonać mapę z zaznaczeniem wszystkich obiektów turystyczno- rekreacyjnych i edukacyjnych z rozgraniczeniem obiektów Nadleśnictwa i innych własności. Szczegóły będą ustalone pomiędzy Wykonawcą a Nadleśnictwem w terminie późniejszym w trakcie prowadzenia prac terenowych.

B13. Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego i zagospodarowania łowieckiego

B13.1. Użytkowanie uboczne

Nadleśnictwo nie przewiduje w trakcie obowiązywania nowego PUL pozyskiwania żywicy, karpiny, kory garbarskiej, cetyny. Lasy Nadleśnictwa są miejscem zbioru płodów runa leśnego dla celów niekomercyjnych głównie przez miejscową ludność.

Użytkowanie uboczne dotyczyć będzie pozyskania choinek z istniejących i nowo zakładanych plantacji. Obecne roczne pozyskanie choinek kształtuje się na poziomie kilkudziesięciu sztuk na potrzeby lokalnych odbiorców detalicznych

B13.2. Zagospodarowanie łowieckie

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Kraśnik znajduje się 23 obwody łowieckie, dzierżawione są przez 17 kół łowieckich zrzeszonych w PZŁ. Nadleśnictwo Kraśnik jest jednostką wiodącą w stosunku do 17 obwodów łowieckich, które dzierżawione są przez 11 kół łowieckich. W zakresie gospodarki łowieckiej należy zaktualizować mapę przeglądową gospodarki łowieckiej w skali 1:50 000 z zaznaczeniem aktualnych granic i numerów obwodów.

Działalność z zakresu gospodarki łowieckiej powinna obejmować następujące zagadnienia:

- a) utrzymywanie w wysokiej kulturze poletek łowieckich przez podmioty dzierżawiące,
- b) ochronę ostoi zwierzyny,
- c) ochronę upraw i młodników poprzez gradzenie, zabezpieczanie mechaniczne i chemiczne w celu minimalizacji szkód,
- d) systematyczne poprawianie warunków żerowych i osłonowych dla zwierzyny,
- e) wykładanie drzew do spałowania i planowanie trzebieży pod kątem zapewnienia jeleniowatym świeżej kory w okresie zimowym,
- f) stosowanie alternatywnych metod ochrony przed zwierzyną w tym poprzez modyfikację sposobów i terminów wykonywania zabiegów hodowlanych,

g) właściwy nadzór nad dzierżawcami obwodów łowieckich.

B14. Wytyczne w sprawie ujmowania w planie urządzenia lasu zagadnień dotyczących infrastruktury nadleśnictwa:

Zamierzenia inwestycyjne należy ująć w części planistycznej opisu ogólnego Nadleśnictwa w rozdziale „Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji”, w którym kierunkowo opisuje się potrzeby w zakresie:

- a) budowy i remontów dróg, mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych,
- b) wykonania i utrzymania szlaków technologicznych,
- c) budowy i remontów siedzib jednostek Lasów Państwowych i budynków gospodarczych,
- d) budowy i konserwacji zbiorników małej retencji,
- e) budowy, remontu punktów czerpania wody,
- f) urządzeń dla potrzeb turystyki i rekreacji, ośrodków i izb edukacji przyrodniczej, itp.

Szczegółowej inwentaryzacji należy poddać infrastrukturę melioracji wodnych w połączeniu z infrastrukturą przeciwpożarową (punkty czerpania wody). Wynikiem analizy winno być zestawienie obiektów melioracji wodnych oraz punktów czerpania wody na gruntach nadleśnictwa lub bezpośrednio do nich przylegających, a mających wpływ na kształtowanie stosunków wodnych. W porozumieniu z Nadleśnictwem należy określić stan oraz potrzeby w zakresie konserwacji, remontów, odtworzenia lub budowy obiektów melioracji wodnych i punktów czerpania wody.

W przypadku inwestycji rozpoczętych, które będą realizowane w trakcie prac urządzeniowych, do 30.06.2025 r., Nadleśnictwo przekaze Wykonawcy PUL dokumentację. Dotyczy to w szczególności budowy i przebudowy dróg oraz związanych z tym zmian powierzchniowych w kategorii użytkowania gruntów.

Plan Urządzenia Lasu określa jedynie potrzeby w zakresie infrastruktury, jako kierunkowe i nie stanowi podstawy ich wykonania.

B15. Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej

Syntetyczną ocenę warunków ekonomicznych prowadzenia gospodarki leśnej należy w PUL opracować, z uwzględnieniem polityk i planów zagospodarowania przestrzennego regionu. Warunki ekonomiczne będące wynikiem sporządzanego PUL mają zostać zobrazowane w postaci tabel XIX i XX, przewidzianych w IUL. Wnioskuje się o nie sporządzanie specjalistycznej ekspertyzy ekonomicznej, a tylko prognozę spodziewanego wyniku ekonomicznego Nadleśnictwa.

B16. Szczegółowość prognozy stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego

Wykonawca opracuje rozdział „Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego”. Należy obowiązkowo obliczyć orientacyjną, spodziewaną na koniec okresu gospodarczego, wielkość zasobów miąższości grubizny drzewostanów dla Nadleśnictwa. Przedstawi wpływ realizacji PUL na środowisko i Obszar Natura 2000.

Wykonawca winien dokonać ogólnych porównań i analiz, spodziewanej wielkości zasobów drzewnych na koniec planowanego okresu w tym wnosi się o przedstawienie symulacji szczegółowo przewidywanego rozwoju zasobów drzewnych – w postaci tabel według:

- a) gatunków panujących,
- b) gatunków rzeczywistych,
- c) przeciętnego wieku dla poszczególnych gatunków.

Ponadto wnioskuje się o przedstawienie symulacji:

- a) użytkowania rębego w dwu wariantach : optymalnego użytkowania rębego z zachowaniem wymogów ochrony przyrody oraz maksymalnego użytkowania rębego,
- b) użytkowania przedrębego na poziomie 50%, 60% i 70% przyrostu bieżącego spodziewanego w okresie obowiązywania PUL z wszystkich drzewostanów, w których nie planuje się użytkowania rębego.

B17. Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody- załącznik nr 1

Wykonawca dokona aktualizacji Programu Ochrony Przyrody w Nadleśnictwie Kraśnik (POP). Program obejmie powierzchnię zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa.

Program powinien zostać zaktualizowany zgodnie z §110, 111 i 112 IUL, jako część składowa PUL, zawierająca kompleksowy opis stanu przyrody sporządzony dla całego obszaru w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa, inwentaryzację walorów przyrodniczych oraz zadania z zakresu ochrony przyrody i metody ich realizacji, w odniesieniu do gruntów w zarządzie Nadleśnictwa.

Aktualizację programu ochrony przyrody Wykonawca powinien sporządzić z uwzględnieniem zaleceń zawartych w „Ramowych wytycznych w sprawie zakresu stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu” z dnia 28.08.2013 r. oraz zgodnie z wytycznymi opracowanymi przez RDLP w Lublinie.

Dla gruntów położonych w zasięgu terytorialnym, niebędących w zarządzie Nadleśnictwa należy zamieścić opis stanu przyrody na podstawie danych z literatury oraz informacji z innych ogólnie dostępnych źródeł.

Wykonawca wystąpi na piśmie do RDOŚ, samorządów terytorialnych, instytucji naukowych, organizacji pozarządowych z wnioskami o udostępnienie danych z zakresu objętego treścią programu i przedstawi te wystąpienia oraz uzyskane odpowiedzi zleceniodawcy. Kopie tych wystąpień należy dołączyć do POP.

Elementy ujęte w POP należy umieścić na odpowiednich warstwach LMN i bazie SILP w grupowaniu powierzchni.

Wykonawca na NTG przygotowuje – POP wraz z niezbędnymi mapami do zaopiniowania przez RDOŚ i LPWIS.

Zadania z zakresu ochrony przyrody należy odróżnić od zadań z zakresu gospodarki leśnej, które w programie ochrony przyrody nie są ujmowane.

B18. Zagadnienia lasów niepaństwowych

Nadleśnictwo nie prowadzi nadzoru nad lasami niepaństwowymi.

B19. Analiza gospodarki za ubiegły okres.

Analizę gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu sporządzi Nadleśniczy przed NTG, zgodnie z § 76 IUL, w terminie do dnia 30.09.2025 r.

B20. Zakres i sposoby wykonania prac dodatkowych, nienormowanych w Instrukcji Urządzania Lasu

Prace dodatkowe nienormowane w IUL zostały omówione w poszczególnych punktach protokołu.

B21. Inne sprawy organizacyjne, w tym inne zagadnienia projektowe, specyficzne dla nadleśnictwa

Nadleśnictwo zapewni możliwość pełnej bieżącej wymiany informacji pomiędzy wykonawcą, pracownikami nadleśnictwa w szczególności zastępcą nadleśniczego, inżynierem nadzoru, leśniczymi oraz pracownikami działu gospodarki leśnej. Zapewniona zostanie bieżąca merytoryczna współpraca z Wykonawcą PUL. Do stałego współdziałania w czasie prac terenowych będzie zobowiązany zastępca nadleśniczego.

Jako zasadę przyjmuje się formę pisemną dokonywania ustaleń.

Wstępne wydruki opisów taksacyjnych wraz ze szkicami map gospodarczych oraz ze wskazaniem gospodarczymi oraz pierworysy map w skali 1:5000 dotyczących kartowania siedlisk będą uzgodnione z leśniczymi. Dla każdego leśnictwa zostanie sporządzony protokół uzgodnień, który przedkładany będzie w nadleśnictwie do weryfikacji i zatwierdzenia przez nadleśniczego. Wskazania gospodarcze należy szczegółowo omówić podczas uzgodnień poszczególnych

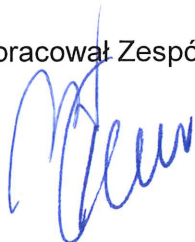
leśnictw. Propozycja pozostawienia bez wskazań gospodarczych niektórych drzewostanów zostanie szczegółowo przeanalizowana i uzgodniona z Nadleśnictwem, przy akceptacji RDLP w Lublinie.

Przed odbiorem prac terenowych Wykonawca przedłoży uzgodnione wykazy: halizn, płazowin, zrębów zaległych, drzewostanów do przebudowy, KO, KDO, przypadłych upraw, gruntów przewidzianych do szczegółowej ochrony, sukcesji, poletek łowieckich itp. oraz protokoły z uzgodnień wstępnych wydruków opisów taksacyjnych.

W trakcie prac nad VI rewizją Planu Urządzenia Lasu należy także uwzględnić następujące propozycje:

- a) dla położonych wśród obcych gruntów lub graniczących z nimi wydzieleń o małej powierzchni lub kształcie wykluczającym możliwość prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej, nie projektować wskazówek gospodarczych, a powierzchnię leśną niezalesioną przeznaczyć do sukcesji naturalnej,
- b) grunty leśne niezalesione, na których zinwentaryzowano siedliska cenne przyrodniczo, przeznaczyć do objęcia szczególną ochroną (nie dotyczy ewentualnych zrębów bieżących),
- c) na powierzchniach uzgodnionych z Nadleśnictwem, na których występują istotne uszkodzenia drzewostanu spowodowane przez czynniki biotyczne i abiotyczne nie projektować wskazań gospodarczych,
- d) w przypadku opisywania upraw po rębniach, pozostawione biogrupy, ekotony, bagna itp. należy opisywać razem z uprawą, jako powierzchnie nie stanowiące wydzielenia,
- e) w przypadku zwartych płatów drzewostanów, w których zaistniała konieczność innego postępowania hodowlanego należy je wydzielić w odrębne pododdziały,
- f) nie ujmować w składzie podrostów i II piętra gatunków obcych opisywać je jako podszyt,
- g) opisywać jako podszyt Db rosnące na siedlisku Bśw, Bw, BMśw nie rokujące nadziei na utworzenie przyszłego drzewostanu lub drzewostanu dwugeneracyjnego,

opracował Zespół UL.

Z up. Dyrektora
Z-ca Dyrektora ds. Zarządzania Leśnej.....
Przewodniczący Komisji Założeń Planu
dr inż. Mirosław Waniewski

Dyrektor
Regionalnej Dyrekcji
Lasów Państwowych w Lublinie
.....
Andrzej Borowiec
Dyrektor RDLP w Lublinie

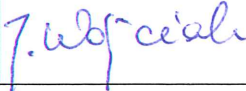

Lista zaproszonych i uczestników na posiedzeniu Komisji Założeń Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Kraśnik na lata 2026-2035 w dniu 23 czerwca 2023 roku

OBOWIĄZEK INFORMACYJNY

Na podstawie art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), zwanego „RODO”, **Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie** informuje, iż:

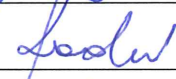
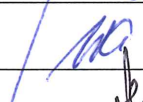

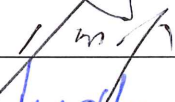

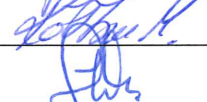
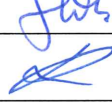
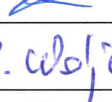
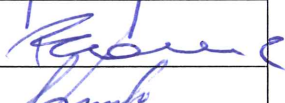
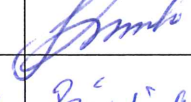
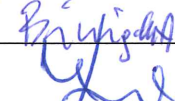
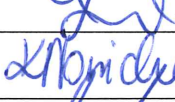
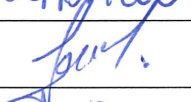
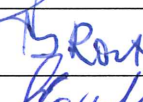
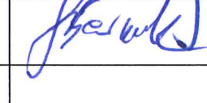
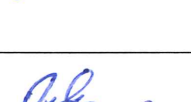

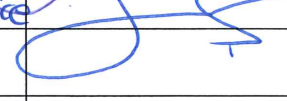
1. Administratorem danych osobowych jest **Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie, ul. Czechowska 4, 20-950 Lublin** zwane dalej **Administratorem Danych**, tel.: 81 532 70 31, e-mail: rdlp@lublin.lasy.gov.pl
2. W sprawach związanych z przetwarzaniem danych osobowych proszę kontaktować się pod adresem e-mail lub telefonem wskazanym w pkt 1.
3. Celem przetwarzania danych są wytyczne w sprawie organizacji prac urzędzeniowych oraz założenia do planu urządzenia lasu.
4. Podstawą prawną przetwarzania danych osobowych jest art. 6 ust. 1 lit. c) tj. powszechnie obowiązujące przepisy prawa, w szczególności ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach oraz ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zwanej dalej ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku oraz art.6. ust. 1 lit. e) RODO - niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi.
5. Administrator może przetwarzać dane osobowe jako prawnie uzasadnione interesy realizowane przez Administratora o ile prawnie uzasadniony interes wystąpi.
6. Dane osobowe mogą zostać ujawnione jednostkom organizacyjnym PGL Lasy Państwowe, podmiotom, z którymi administrator będzie współpracował w ramach realizacji wytycznych w sprawie organizacji prac urzędzeniowych oraz założeń do planu urządzenia lasu
7. Dane osobowe nie są przekazywane poza Europejski Obszar Gospodarczy lub organizacji międzynarodowej.
8. Ma Pan/Pani prawo do:
  - 1) dostępu do treści swoich danych oraz otrzymania ich kopii (art. 15 RODO),
  - 2) sprostowania danych (art. 16. RODO),
  - 3) usunięcia danych (art. 17 RODO),
  - 4) ograniczenia przetwarzania danych (art. 18 RODO),
  - 5) przenoszenia danych (art. 20 RODO),
  - 6) wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych (art. 21 RODO),
  - 7) niepodlegania decyzjom podjętym w warunkach zautomatyzowanego przetwarzania danych, w tym profilowania (art. 22 RODO).
  - 8) wniesienia skargi do organu nadzorczego (Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 - 193 Warszawa) nadzorującego zgodność przetwarzania danych z przepisami o ochronie danych osobowych
9. Administrator ma obowiązek przechowywać dane osobowe nie dłużej niż w terminach przewidzianych prawem oraz przez okres wynikający z aktualnego Zarządzenia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w sprawie jednolitego rzeczowego wykazu akt Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.
10. Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym. Osoba, której dane dotyczą, jest zobowiązana do ich podania. Konsekwencją niepodania danych osobowych będzie brak możliwości uczestnictwa w pracy komisji do wytycznych w sprawie organizacji prac urzędzeniowych oraz założenia do planu urządzenia lasu.
11. Dane osobowe nie podlegają zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym o profilowaniu.

Lp	Imię i Nazwisko	Instytucja	Podpis
1	Miroslaw Wanicewski	RDLP w Lublinie	
2	Gregorz Omoledy	RDLP w Lublinie	
3	Ukraszolof Sobca	RDLP w LUBLINIE	
4			
5			
6		Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Lublinie	
7	Janusz Wojciech	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie	

8		Zespół Ochrony Lasu w Radomiu	
9		Starostwo Powiatowe w Kraśniku	
10	<i>Grunde Gregorz</i>	Starostwo Powiatowe w Opolu Lubelskim	<i>Gregorz Jorak</i>
11		Urząd Miasta Urzędów	
12		Urząd Miasta Józefów nad Wisłą	
13		Urząd Miasta Opole Lubelskie	
14		Urząd Miasta Poniatowa	
15	<i>Anna Stefa-male Nowa Ujście</i>	Urząd Miasta Kraśnik	<i>A. Stefanek M. Kusiś</i>
16		Urząd Gminy Wilkołaz	
17		Urząd Gminy Zakrzówek	
18		Urząd Gminy Chodel	
19		Urząd Gminy Karczmiska	
20		Urząd Gminy Łaziska	
21		Urząd Gminy Wilków	
22		Urząd Gminy Batorz	
23		Urząd Gminy Kraśnik	
24		Urząd Gminy Dzierzkowice	
25		Urząd Gminy Gościeradów	
26		Urząd Gminy Szastarka	
27		Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Opolu Lubelskim	
28		Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Kraśniku	
29		Lubelskie Towarzystwo Ornitologiczne	
30		Zespół Lokalnej Współpracy	<i>Jan Albrecht</i>
31	<i>Rosy Maciek</i>	Zespół Lokalnej Współpracy	<i>Maciek Rosy</i>
32		Zespół Lokalnej Współpracy	
33		Zespół Lokalnej Współpracy	
34		Zespół Lokalnej Współpracy	
35		Zespół Lokalnej Współpracy	

36		Konsorcjum Leśne „Zachód”	
Lp	Imię i Nazwisko		Podpis
37		"ADLO" PUH Dariusz Budkowski	
38		"Drewmar" Łukasz Grzesiak	
39		"Kamir" Spółka z o.o.	
40		"Madera" Import-Export	
41		DREW-EL Włodzimierz Sudziński	
42		"DREW-KOM Radosław Frańk"	
43		EKSPERT TARTAK Iwona Rojek	
44		"FIRMA HANDLOWO USŁUGOWA Urszula Wołoszyn"	
45		Mariusz Bednarczyk	
46		MPP-BUD Paweł Pęczak	
47		P.P.U.H "Stol-Drew" mgr inż. Marcin Rojek	
48		Pawmar Cezary Pluta	
49		Pracownie Stolarskie "Gala" Sp. z o.o.	
50		PRODUKCJA I HANDEL TARCICĄ BUDOWLANĄ Małgorzata Nizioł	
51		PRODUKCJA WYROBÓW TARTACZNYCH BARTOSZ BIELAK	
52		PRZED. HANDL. USŁUG. PRODUKCYJNE TOMAX Krzysztof Krawczyk	
53		"PRZEDSIĘBIORSTWO WIELOBRANŻOWE Dariusz Gugala"	
54		PRZEDSIĘBIORSTWO WIELOBRANŻOWE METROBUD Tadeusz Jędrej	
55		Roman Grelowski	
56		Usługi Tartaczne Agnieszka Grelowska	
57		"WM NAJDA MATEUSZ NAJDA"	
58		ZAKŁAD DRZEWNY S.C. T.Backiel, Z.Płaza	
59		"Zakład Przemysłu Drzewnego Przemysław Nizioł"	

60		ZPHU Andrzej Franaszczuk	
61	Marek Kowalski	Nadl Krasnik	
62	Lesław Radzikowski	BOL. GL o/ Lublin	
63	Waldemar Ake	N-ctwo Krasnik	
64	Witold Albiniak	— u —	
65	Dariusz Biazuch	N-ctwo Krasnik	
66	Lipacki Szymon	N-ctwo Krasnik	
67	Marcin Koltba	N-ctwo Krasnik	
68	Rawł Stank	N-ctwo Krasnik	
69	Kacper Rybak	N-ctwo Krasnik	
70	Janusz Wojciak	RDOŚ w Lublinie	7. województwo
71	Zbigniew Złostow	N-ctwo Krasnik	
72	Piotr Krasnowski	— — — — —	
73	Przemysław Anulny	patrolownicy - Pomiatowa	
74	Andrzej Kądzielczyk	N-ctwo Krasnik	
75	Krzysztof Nawalich	Starostwo Opole Lub.	
76	Gregorz Janek	— — — — —	
77	Marek Romy	Starostwo Pow. Opole Lub.	
78	Szymon Jędrzej		
79	Bartłomiej Mysiek	KP PSP Opole Lubelskie	
80	Artur Malinowski	KP PSP Krasnik	
81	Bisak STANISŁAW	ZT NSZZP w Krasniku	
82	Renata Rachoń	Urząd Gminy Sierzokowice	

**AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY
DLA NADLEŚNICTWA .....**
na okres .....

I. Założenia ogólne:

Program opracowany zostanie w oparciu o „Instrukcję Urządzania Lasu” (załącznik do zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dn. 21.11.2011r.), jako aktualizacja „Programu Ochrony Przyrody w Nadleśnictwie na okres .....””. Dokument ten będzie aktualizacją programu opracowanego według wytycznych „Instrukcji sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie” z 1996 roku, (zwaną dalej Instrukcją) stanowiącą załącznik nr 11 do Instrukcji Urządzania Lasu (W-wa 1994).

1. Program zostanie zaktualizowany zgodnie z § 3, ust.1, pkt. 7 oraz § 110 - 112 Instrukcji Urządzania Lasu jako część składowa Planu Urządzania Lasu, zawierająca kompleksowy opis stanu przyrody sporządzony dla całego obszaru w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa. Inwentaryzacja walorów przyrodniczych oraz zadania z zakresu ochrony przyrody i metody ich realizacji powinny być określone tylko dla gruntów pozostających w zarządzie Nadleśnictwa. Dla pozostałych gruntów położonych w zasięgu terytorialnym działania Nadleśnictwa, należy zamieścić opis stanu przyrody na podstawie danych z literatury oraz informacji i innych ogólnie dostępnych źródeł.
2. Program należy sporządzić w postaci oddzielnie oprawionego tomu z kompletem map w trzech egzemplarzach z przeznaczeniem dla: Nadleśnictwa, RDLP i DGLP w Warszawie (forma elektroniczna).
3. Program należy opracować na podstawie wszelkich dostępnych danych, w szczególności:
  - a) wyników prac glebowo-siedliskowych,
  - b) wyników weryfikacji walorów przyrodniczych, zawartych w opracowaniu dotyczącym poprzedniego okresu, wykonanej w ramach prac taksacyjnych, i obejmującej potwierdzenie na gruncie istnienia dotychczasowych stanowisk gatunków i siedlisk chronionych oraz stanu ich zachowania,
  - c) opracowań i materiałów zgromadzonych przez Nadleśnictwo, dotyczących poprzedniego okresu np. ocen stanu zachowania rezerwatów przyrody,
  - d) wyników waloryzacji przyrodniczej lasów i gruntów Nadleśnictwa,
  - e) wyników inwentaryzacji gatunków roślin, zwierząt i innych organizmów i siedlisk zawartej w bazie SILP Nadleśnictwa,
  - f) wyników prac wykonanych na potrzeby sporządzenia projektów planów zadań ochronnych lub projektów planów ochrony rezerwatów, parków krajobrazowych lub obszarów Natura 2000,
  - g) ustanowionych planów zadań ochronnych lub planów ochrony dla obszarów Natura 2000, rezerwatów przyrody lub parków krajobrazowych.
  - h) wyników Monitoringu Państwowego prowadzonego przez GIOŚ,
  - i) wyników aktualnych badań naukowych wykonanych w obrębie Nadleśnictwa,
  - j) inwentaryzacji przyrodniczych gmin,
  - k) materiałów RDOŚ w Lublinie (np. SDF, rejestru form ochrony przyrody, dokumentacji, o której mowa w art.114, pkt. 1 ustawy o ochronie przyrody),
  - l) materiałów GDOŚ (np. centralnego rejestru form ochrony przyrody),

- m) materiałów Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
  - n) materiałów przekazanych przez przedstawicieli nauki, organizacje i stowarzyszenia ekologiczne,
  - o) innych danych oraz opracowań naukowych, literaturowych i planistycznych dotyczących omawianego obszaru.
4. Wykonawca obligatoryjnie wystąpi na piśmie do RDOŚ, samorządów terytorialnych, instytucji naukowych, organizacji pozarządowych i osób fizycznych z wnioskami o udostępnienie danych z zakresu objętego treścią programu i przedstawi te wystąpienia oraz uzyskane odpowiedzi zleceniodawcy programu. Kopie tych wystąpień zostaną zamieszczone w programie.
  5. Nie należy umieszczać informacji szczegółowo omawianych w elaboracie (stosować „odnośniki” do numerów stron, tytułów rozdziałów, itp., na których zostały te zagadnienia opisane).
  6. W zamieszczanych w Programie tabelach z Instrukcji z 1996 r podawać poza numerem kolejnym tabeli również numer wzoru z tej Instrukcji.
  7. Treść programu powinna dotyczyć konkretnych zagadnień właściwych dla terenu nadleśnictwa, nie należy opisywać teoretycznych podstaw omawianych zagadnień.
  8. Jeżeli w treści rozdziału występuje tabela to objaśnienia (np. dotyczące użytych skrótów i oznaczeń) oraz komentarz do niej należy umieścić pod tabelą.

II. Ogólna charakterystyka Nadleśnictwa.

W ogólnej charakterystyce Nadleśnictwa należy ująć następujące zaktualizowane informacje:

1. Usytuowanie Nadleśnictwa wg różnych podziałów:
  - podział przyrodniczo-leśny (Trampler i in.),
  - podział fizyczno-geograficzny (Kondracki 2002), - podział geobotaniczny (Matuszkiewicz 2008),
2. Struktura użytkowania ziemi:
  - zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według grup i rodzajów użytków gruntowych oraz kategorii użytkowania,
  - zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju.
3. Należy umieścić tabelaryczne porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów nadleśnictwa (wzór nr 1a) oraz wybranych cech taksacyjnych drzewostanów w ramach grup funkcji lasu (wzór nr 1b).
4. Ogólna charakterystyka większych kompleksów leśnych stanowiących grunty Skarbu Państwa – wielkość i rozmieszczenie, położenie lasów Nadleśnictwa na terenie większych kompleksów leśnych (puszcz), przedstawić wg ich liczby i sumarycznej powierzchni w przedziałach podanych we wzorze nr 2 (Instrukcji). Podać należy powierzchnię zajmowaną przez lasy innych własności, lesistość Nadleśnictwa oraz porównać z lesistością województwa i kraju.
5. Miejsce i rola nadleśnictwa w przestrzeni przyrodniczo-leśnej regionu i kraju.
Usytuowanie lasów Nadleśnictwa na tle sieci obszarów Natura 2000, sieci ekologicznej ECONET, ostoi CORINE biotopes oraz wielkopowierzchniowych form ochrony przyrody (parki narodowe, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu itp.).

III. Formy ochrony przyrody

Na wstępie tego działu zamieścić należy zbiorcze zestawienie wszystkich form ochrony przyrody istniejących i projektowanych znajdujących się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa, w tym położonych na gruntach zarządzanych przez PGL LP, zawierające: nazwę formy ochrony, liczbę

obiektów, ich ogólną powierzchnię. Dla obiektów położonych na gruntach zarządzanych przez PGL LP również powierzchnię gruntów LP: leśną i nieleśną(zał. 2.)

Należy podać całkowitą powierzchnię poszczególnych, istniejących form ochrony przyrody i określić procentowy udział w powierzchni gruntów LP pozostających w zarządzie Nadleśnictwa.

Należy uaktualnić opisy wszystkich form ochrony przyrody istniejących w obszarze nadleśnictwa. Rezerваты przyrody, pomniki przyrody, stanowiska rzadkich i chronionych roślin, grzybów i zwierząt oraz użytki ekologiczne, położone na gruntach pozostających w zarządzie Nadleśnictwa, opisać na podstawie dokonanej w terenie oceny stanu zachowania tych form ochrony przyrody.

1. Rezerваты przyrody

Opis istniejących rezerwatów przyrody powinien zawierać:

- dane dotyczące aktu powołującego rezerwat (jaki to akt, jego numer, kto go wydał, kiedy), określenie pełniącego nadzór nad rezerwatem,
- położenie (szczególnie adres leśny),
- status ochronny (ochrona ścisła, czynna, krajobrazowa),
- cel ochrony rezerwatu,
- krótki opis walorów przyrodniczych rezerwatu, w tym ciekawostek, osobliwości,
- opis obiektów edukacyjnych,
- informacja czy rezerwat ma aktualny plan ochrony.

Należy zestawić istniejące rezerваты według tabel wzór nr 3 i wzór nr 4.

Zmodyfikować wzór nr 3 w następujący sposób:

- w kolumnie „Typ, podtyp” dodać „rodzaj rezerwatu”,
- w kolumnie „powierzchnia objęta ochroną częściową” zmienić na „ochroną czynną”, - pominąć kolumnę „powierzchnia badawcza i kontrolna”.

We wzorze nr 4 w kolumnie metody ochrony dotychczasowe odnotować plany zadań ochronnych ustanawiane przez organ ochrony przyrody w ostatnim dziesięcioleciu oraz opisać rodzaj wykonywanych zabiegów ochronnych.

Należy zamieścić krótki opis projektowanych rezerwatów na gruntach Nadleśnictwa:

- położenie (szczególnie adres leśny),
- status ochronny,
- jaki jest cel ochrony,
- krótki opis walorów przyrodniczych,

Jako projektowane rezerваты” należy rozumieć te obiekty, które posiadają sporządzoną kompletną dokumentację projektową złożoną w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Należy również krótko opisać istniejące i projektowane rezerваты znajdujące się poza gruntami zarządzanymi przez nadleśnictwo, ale w jego zasięgu terytorialnym.

2. Obszary sieci Natura 2000.

Należy opisać istniejące i projektowane obszary Natura 2000 na podstawie SDF i dostępnej literatury przyjmując następujący podział obszarów:

- obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO),
- specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO),
- obszary mające znaczenie dla Wspólnoty (OZW),
- proponowane obszary mające znaczenie dla Wspólnoty (nowe proponowane obszary mające znaczenie dla Wspólnoty zgłoszone przez Polskę do Komisji Europejskiej). - ewentualnie nowe projektowane obszary Natura 2000 (za projektowane obszary Natura 2000 należy przyjmować obszary zamieszczone w wykazie na stronie MŚ lub GDOŚ). W czasie prac taksacyjnych ocenić zgodność zapisów w SDF szczególnie dotyczących priorytetowych gatunków i siedlisk ze stanem faktycznym na gruncie (zasięg, stan zachowania). Do czasu opracowania planów zadań ochronnych lub planów ochrony obszarów Natura 2000 nie planować specjalnych zaleceń ochronnych dla lasów włączonych do obszarów Natura 2000. Natomiast planowane działania z zakresu gospodarki leśnej w lasach położonych w granicach w/w obszarów Natura 2000 muszą uwzględniać zapisy art. 33

ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (tekst jednolity z 2009 r. Dz.U. r Nr 151,poz1220) oraz wytyczne określone na KZP.

W przypadku, gdy zostały ustanowione plany zadań ochronnych obszarów Natura 2000, w formie zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, działania ochronne zawarte w tych dokumentach należy uwzględnić w programie ochrony przyrody PUL, zgodnie z pkt. 9 „Ramowych wytycznych w sprawie projektowania w planie urządzenia lasu zadań z zakresu ochrony przyrody dla obszaru Natura 2000 na gruntach w zarządzie nadleśnictwa”, wprowadzonych do stosowania przez Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Środowiska, Głównego Konserwatora Przyrody (pismo Zn. DLP-lpn-61130/11994/12/13/JŁ, z dn. 26.03.2013r.). Działania ochronne dla poszczególnych obszarów Natura 2000 należy przedstawić w formie tabel (zał. nr 4 do w/w Wytycznych...)

Opis każdego obszaru powinien zawierać :

a) nazwę i kod obszaru symbol znaczenia obszaru, sprawującego nadzór nad obszarem, oraz informację o ustanowieniu (lub nie) planu zadań ochronnych lub planu ochrony.

b) rozliczenie powierzchni:

- powierzchnię ogólną obszaru, w przypadku obszarów położonych na terenie dwóch lub kilku nadleśnictw podać również powierzchnię w każdym z nadleśnictw; jeżeli granica obszaru wykracza poza granice RDLP Lublin podać powierzchnię obszaru w zasięgu terytorialnym RDLP Lublin.

- powierzchnię gruntów LP pozostającą w zarządzie Nadleśnictwa znajdującą się w granicach obszaru z podziałem na leśną i nieleśną oraz procentowy udział powierzchni obszaru znajdującą się na terenie Nadleśnictwa w powierzchni ogólnej obszaru,

c) wykaz gruntów (oddziałów) w zarządzie Nadleśnictwa położonych w obszarze Natura 2000.

d) ogólny opis obszaru i wartości przyrodniczych,

e) dla specjalnych obszarów ochrony siedlisk:

- szczegółowe zestawienie siedlisk przyrodniczych występujących na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo stanowiących przedmiot ochrony w rozpatrywanym obszarze Natura 2000 z wyszczególnieniem siedlisk priorytetowych,

- szczegółowe zestawienie zwierząt (z wyłączeniem ptaków), występujących na obszarze Natura 2000 i będących przedmiotem ochrony w rozpatrywanym obszarze Natura 2000, z wyszczególnieniem gatunków priorytetowych,

- szczegółowe zestawienie roślin występujących na obszarze Natura 2000 i będących przedmiotem ochrony w rozpatrywanym obszarze Natura 2000, ze wskazaniem gatunków roślin o znaczeniu priorytetowym,

f) dla obszarów specjalnej ochrony ptaków:

- wykaz gatunków ptaków stanowiących przedmiot ochrony w rozpatrywanym obszarze Natura 2000, dla wszystkich obszarów podać:

g) opis występujących zagrożeń wraz z komentarzem,

h) inne dane specyficzne dla opisywanego obszaru,

Wykazy, których mowa w punktach e oraz f należy sporządzić w formie tabeli XXII Instrukcji Urządzania Lasu.

3. Parki krajobrazowe , obszary chronionego krajobrazu

Opis w programie ochrony przyrody, tych form ochrony powinien zawierać:

- nazwę, akt prawny w sprawie utworzenia parku krajobrazowego lub obszaru chronionego krajobrazu oraz wszystkie ewentualne zmiany,

- cel ochrony na podstawie aktu prawnego w sprawie utworzenia parku krajobrazowego lub obszaru chronionego krajobrazu,

- krótki opis walorów przyrodniczych parku krajobrazowego lub obszaru chronionego krajobrazu,

- status ochrony tj. jakie inne formy ochrony przyrody położone są na terenie parku krajobrazowego lub obszaru chronionego krajobrazu,

- rozliczenie powierzchni i oddziały leżące w granicach PK, OCHK : powierzchnia ogólna (jeżeli PK, OCHK położony jest na terenie dwóch nadleśnictw, jaka część tej powierzchni znajduje się w zasięgu terytorialnym tych nadleśnictw), powierzchnia gruntów zarządzanych przez nadleśnictwo, procentowy udział gruntów Nadleśnictwa w ogólnej powierzchni PK, OCHK,
- zasięg parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu wykonawca uzgodni ze sprawującym nadzór nad danym obiektem,
- informacja czy park krajobrazowy posiada aktualny plan ochrony, czy zapisy tego planu dotyczące gospodarki leśnej zostały uwzględnione w planie urządzenia lasu i czego te zapisy dotyczyły,

4. Pomniki Przyrody

Dla pomników przyrody istniejących i projektowanych należy zaktualizować tabele wg wzorów nr 5a i 5b Instrukcji. Należy ocenić stan zachowania pomników przyrody żywej wg uproszczonej skali Pacyniaka i Smólskiego.

5. Stanowiska dokumentacyjne

Stanowiska dokumentacyjne przyrody nieożywionej, zarówno istniejące, jak i projektowane należy opisać zgodnie z Instrukcją (tabele wg wzorów nr 8a i 8b Instrukcji).

6. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe

Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, zarówno istniejące jak i projektowane należy opisać zgodnie z Instrukcją (tabele wg wzorów nr 9a i 9b Instrukcji).

7. Użytki ekologiczne

Dla użytków ekologicznych, należy zaktualizować tabelę wg wzoru (7a Instrukcji).

W przypadku, gdy poszczególne użytki ekologiczne stanowią obiekty składające się z wielu adresów leśnych, należy zamieścić je w tabeli, jako jeden obiekt z wyszczególnieniem adresów leśnych, z których się on składa i nazwy (jeśli taką posiada).

8. Wykazy form ochrony przyrody (punkty 4-7) zestawić z podziałem na gminy.

9. Sporządzić wykazy form ochrony przyrody (punkty 4-7) położonych poza gruntami zarządzanymi przez Nadleśnictwo, w zasięgu jego terytorialnego działania.

10. Ochrona siedlisk i gatunków

Wykazy chronionych i rzadkich gatunków roślin, zwierząt i grzybów należy zaktualizować z uwzględnieniem zmiany przepisów w tym zakresie. Dane przedstawić w formie tabel wg wzorów: 10, 11, 12 (Instrukcji z 1996r), uwzględniając poniższe zalecenia:

- a) tabela „wzór nr 10” powinna zawierać wykaz chronionych gatunków grzybów i porostów (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r., w sprawie ochrony gatunkowej grzybów) z podziałem na gatunki objęte ochroną ścisłą i częściową ,
- b) tabela „wzór nr 11” powinna zawierać wykaz chronionych gatunków roślin (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r., w sprawie ochrony gatunkowej roślin) z podziałem na gatunki objęte ochroną ścisłą i częściową ,
- c) tabela „wzór nr 12” powinna zawierać wykaz chronionych gatunków zwierząt (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014r., w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt) z podziałem na gatunki objęte ochroną ścisłą i częściową , d) w kolumnie „uwagi” w/w tabel należy umieścić następujące informacje:

- symbol (1) przy gatunkach roślin i grzybów, dla których nie stosuje się odstępstw od zakazów określonych w rozporządzeniach,
- status gatunku (kategoria zagrożenia) wg Czerwonej Listy Roślin i Grzybów Polski, Czerwonej Listy Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce, list gatunków zagrożonych na terenie województwa lubelskiego,
- sposób pozyskiwania gatunków (dopuszczony odpowiednimi rozporządzeniami Ministra Środowiska) przy gatunkach zwierząt, roślin i grzybów objętych ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane.

Ponadto należy sporządzić następujące tabele:

1. Wykaz typów siedlisk przyrodniczych, w rozbiciu na siedliska będąc przedmiotem ochrony w obszarach Natura 2000 oraz występujące poza obszarami Natura 2000, ze wskazaniem siedlisk priorytetowych (zał. 3a) (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r., w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000).
2. Wykaz gatunków zwierząt (z wyjątkiem ptaków) i ich siedlisk będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty (zał. 3b), ze wskazaniem tych, które wymagają ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000, oraz gatunków zwierząt o znaczeniu priorytetowym (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r., w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000).
3. Wykaz gatunków roślin będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty (zał. 3c), ze wskazaniem tych, które wymagają ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000, oraz gatunków roślin o znaczeniu priorytetowym (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r., w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000).
4. Wykaz gatunków ptaków i ich siedlisk będących przedmiotem ochrony na obszarach specjalnej ochrony ptaków(zał. 3d) (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011r w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków).
5. Wykaz stref ochrony ostoi lub stanowisk grzybów i roślin oraz stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania zwierząt (zał. 3e). Wykaz ten należy sporządzić jako załącznik do mapy rozmieszczenia stanowisk chronionych i rzadkich gatunków wraz ze strefami ochrony ostoi.

Koniecznienie podawać źródła danych przy każdym podawanym gatunku, kto i kiedy stwierdził stanowisko !!

W czasie prac taksacyjnych powinna być robiona również aktualizacja danych o „najcenniejszych” na danym terenie, chronionych i rzadkich gatunkach oraz innych walorach przyrodniczych występujących na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo. Taksatorzy powinni sprawdzić na gruncie wybrane stanowiska gatunków i siedlisk wykazane w poprzednim POP i ocenić zmiany zwłaszcza dotyczące stanowisk; gatunków i siedlisk objętych siecią Natura 2000 - w szczególności priorytetowych, gatunków z czerwonych ksiąg i list, objętych ochroną czynną, reliktowych, endemicznych, lub objętych ochroną ścisłą, ale rzadkich na terenie nadleśnictwa. Wyniki weryfikacji i nowe stwierdzone stanowiska powinny być uwzględnione w sporządzanych zestawieniach. W przypadku stwierdzenia zaniku stanowiska lub płatu siedliska chronionego, szczególnie cennego lub rzadkiego, dla danego terenu, należy zamieścić wzmiankę o tym fakcie w rozdziale poświęconym formom ochrony przyrody.

11. *Zamieścić w tekście POP opisującym poszczególne rezerwaty, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000 poglądowe mapki obrazujące położenie i zasięg tych obszarów,*

12. *W części opisowej POP zamieścić mapę zasięgów obszarów Natura 2000 i rezerwatów na terenie nadleśnictwa w skali umożliwiającej jej wydruk na papierze formatu A3.*

IV. Walory przyrodniczo-leśne

Dział ten powinien zawierać zaktualizowane dane:

1. Ogólną charakterystykę środowiska przyrodniczego, zwłaszcza stosunków wodnych.

Zestawienie tabelaryczne ekosystemów wodno-torfowiskowych: torfowiska śródleśne, zbiorniki wodne, stawy (zał. 4).

2. Charakterystykę szaty roślinnej, Nadleśnictwa:

- a) charakterystykę drzewostanów występujących w nadleśnictwie (siedliskowe typy lasu, występujące gatunki drzew, zespoły roślinne (zestawienie tabelaryczne – zał. 5).
- b) drzewostany ponad 100-letnie (zał. 6),
- c) zestawienie lasów ochronnych przyjęte zgodnie z PUL (tabela wg załączonego wzoru – zał. 7.),
- d) zestawienie występujących na terenie Nadleśnictwa typów siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i gatunków zwierząt oraz ich siedlisk będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony na obszarach specjalnej ochrony ptaków (wg załączonego wzoru – zał. 3a – 3 d) i krótki opis ich obecnego stanu zachowania,

3. Zestawienia i tabele, przewidziane IUL, z inwentaryzacji drewna martwego [tabela XXI] oraz opis, w formie odrębnego rozdziału w POP, zawierający wyniki inwentaryzacji drewna martwego, a także wytyczne i wskazania w tym zakresie ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000 i siedlisk przyrodniczych.

4. Zestawienie parków wiejskich - tabela wg wzoru nr 16 (Instrukcji).

5. Zestawienie zadrzewień - tabela wg wzoru nr 17 (Instrukcji).

6. Zestawienie ciekawych obiektów przyrody nieożywionej - tabela wg wzoru nr 18 (Instrukcji).

7. Zestawienie ważniejszych obiektów kultury materialnej - tabela wg wzoru nr 19 (Instrukcji).

8. Ekologiczną ocenę stanu lasu (tabele wg wzorów 20-24 Instrukcji oraz tab. XXI IUL).

V. Zagrożenia środowiska leśnego

Rozdział powinien zawierać tylko dane odnoszące się do terenów nadleśnictwa, bez teoretycznych rozważań na ten temat.

Program powinien zawierać inwentaryzacje i opis zagrożeń ograniczających lub uniemożliwiających prawidłowy rozwój lasów, wykaz lokalnych zagrożeń dla środowiska przyrodniczego oraz proponowane sposoby ich eliminacji. Należy pominąć omawianie czynników biotycznych i abiotycznych – szczegółowa charakterystyka zamieszczona jest w elaboracie (podać jedynie numery stron, na których znajdują się powyższe treści).

Przy omawianiu zagrożeń od czynników antropogenicznych odnieść się do realnych zagrożeń dla siedlisk, gatunków, form ochrony przyrody uwzględniając konkretne stanowiska i obiekty znajdujące się na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.

Omawiając zanieczyszczenia powietrza, wpływ zakładów przemysłowych, szlaków komunikacyjnych odnosić się do konkretnych powierzchni drzewostanów, których takie zagrożenia dotyczą.

VI. Wytyczne do organizacji gospodarstwa leśnego, regulacji użytkowania zasobów oraz wykonania prac leśnych

Pominąć wytyczne dotyczące tego działu, zawarte w Instrukcji sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie (tabela nr 25).

W rozdziale należy opisać syntetycznie wytyczne dotyczące organizacji gospodarstwa leśnego, regulacji użytkowania zasobów oraz wykonania prac leśnych, uwzględniające informacje wynikające z planów, programów, zadań ochronnych (o ile takie istnieją) dotyczących poszczególnych form ochrony przyrody, występujących na terenie nadleśnictwa w odniesieniu do każdej z nich.

W rozdziale należy opisać wytyczne dotyczące działań i rozwiązań w ramach gospodarki leśnej mających na celu zapobieganie lub ograniczanie potencjalnie negatywnych lub potencjalnie znacząco

negatywnych oddziaływań na środowisko, a w szczególności na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.

VII. Plan działań

Należy wykonać zbiorcze zestawienia zamierzonych działań, wynikających z informacji zawartych w poprzednich rozdziałach. W formie tabelarycznej zestawić zadania do wykonania przez Nadleśnictwo w czasie obowiązywania Programu z podaniem ich lokalizacji. Zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody przedstawia się w tabeli XXIII IUL oraz w formie wizualizacji na mapie przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu.

W formie opisowej należy przedstawić zasady i metody wykonywania ochrony czynnej i udostępniania lasu.

Dla obszarów Natura 2000 należy sporządzić zestawienie przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono obszary Natura 2000 w lasach nadleśnictwa lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Zestawienie to należy sporządzić zgodnie z wzorem tabeli XXII Instrukcji Urządzenia Lasu.

VIII. Edukacyjna rola programu ochrony przyrody i jego udostępnienie

Zgodnie z Zarządzeniem nr 57 DGLP z 9 maja 2003 roku Nadleśnictwo powinno opracować program edukacji leśnej społeczeństwa na okres 2021 - 2030 określający założenia edukacji ekologicznej społeczeństwa, którego główne tezy należy zamieścić w Programie.

IX. Mapy

Na potrzeby Programu Ochrony Przyrody należy sporządzić następujące mapy:

1. Mapa sytuacyjno-przeglądowa walorów przyrodniczo-kulturowych, w skali 1:50000.
2. Mapa przeglądowa obszarów chronionych i funkcji lasu, w skali 1:25000.
3. Mapa rozmieszczenia stanowisk chronionych i rzadkich gatunków wraz ze strefami ochrony ostoi, na podkładzie map przeglądowych Nadleśnictwa w skali 1:25000 (w formie oddzielnego załącznika),
4. Mapa przeglądowa obszarów Natura 2000, w skali 1:25000 z naniesionymi granicami obszarów Natura 2000 oraz rozmieszczeniem: a) dla specjalnych obszarów ochrony siedlisk:
  - występujących na poszczególnych obszarach Natura 2000 siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmiot ochrony w rozpatrywanych obszarach Natura 2000,
  - stanowisk gatunków roślin i zwierząt (z wyłączeniem ptaków), występujących na poszczególnych obszarach Natura 2000 i będących przedmiotem ochrony w rozpatrywanych obszarach Natura 2000,b) dla obszarów specjalnej ochrony ptaków - stanowisk gatunków ptaków stanowiących przedmiot ochrony w poszczególnych obszarach Natura 2000, Na mapie rozmieszczenia stanowisk chronionych i rzadkich gatunków (o której mowa w pkt 3) należy wyróżnić:
  - gatunki roślin i grzybów, dla których nie stosuje się odstępstw od zakazów określonych w rozporządzeniach,
  - gatunki roślin, grzybów i zwierząt z Czerwonej Listy Roślin i Grzybów Polski oraz z Czerwonej Listy Zwierząt Ginących w Polsce.

Na mapie rozmieszczenia stanowisk chronionych i rzadkich gatunków, (o której mowa w pkt 3) dopuszcza się pominięcie gatunków chronionych, pospolicie występujących na terenie Nadleśnictwa (wykaz gatunków pominiętych należy umieścić w legendzie mapy).

Wykaz chronionych i rzadkich gatunków roślin, grzybów i zwierząt, których stanowiska powinny być naniesione na mapie rozmieszczenia tych gatunków należy uzgodnić z Nadleśnictwem i przedstawić RDLP w Lublinie do akceptacji.

Dopuszcza się możliwość przedstawienia zakresu, o którym mowa w pkt. 3 i 4 na zbiorczej mapie przeglądowej pod warunkiem zachowania czytelności mapy.

Informacje wymienione na powyższych mapach powinny być także zawarte i zakodowane w odpowiednich warstwach tematycznych w LMN nadleśnictwa zgodnie ze standardem LMN.

Na mapach przeglądowych drzewostanów oraz na mapach cięć w skali 1: 10000 z przeznaczeniem dla leśniczych nanieść należy granice istniejących form ochrony przyrody w tym również lokalizację stanowisk roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną ścisłą i gatunków szczególnie rzadkich a także siedlisk przyrodniczych zagrożonych i objętych ochroną w formie obszarów Natura 2000.

Należy sporządzić wyciągi z programu ochrony przyrody dla każdego leśnictwa stanowiące część składową wyciągów z PUL dla Nadleśnictwa lub oddzielnie oprawić.

Materiały z powszechnej inwentaryzacji roślin, zwierząt i siedlisk będące w posiadaniu Nadleśnictwa zostaną przekazane wykonawcy planu urzędzenia lasu, celem sporządzenia stosownych zestawień i map.

Treść map ma być zgodna z „Instrukcją Urzędzenia Lasu”. Na mapach rozmieszczenia należy również nanieść istniejące i projektowane formy ochrony przyrody.

Zestawienia tabelaryczne wg wzorów zgodnych z Instrukcją należy zamieścić w tekście dotyczącym tych zestawień (z wyłączeniem w tych zestawieniach dokładnej lokalizacji gatunków strefowych) .

Na zakończenie Programu należy dołączyć 10 – 15 czystych stron z przeznaczeniem na kronikę. Zamieścić czyste tabele do notowania przez Nadleśnictwo własnych obserwacji poczynionych w trakcie obowiązywania programu.

Czyste karty oraz tabele, których mowa powyżej należy również umieścić w wyciągach przeznaczonych dla poszczególnych leśnictw.

Na co najmniej miesiąc przed zwołaniem Narady Techniczno – Gospodarczej wykonawca przedstawi projekt programu ochrony przyrody do Nadleśnictwa i RDLP w Lublinie, do wglądu i wniesienia uwag.

Następnie, na co najmniej miesiąc przed odbiorem końcowym, wykonawca przedstawi ostateczną wersję programu ochrony przyrody Nadleśnictwu do RDLP w Lublinie, w celu wniesienia ostatecznych korekt.

Załączniki tabelaryczne (dodatkowe poza tabelami wynikającymi z Instrukcji z 1996r.)

1. Zestawienie powierzchni gruntów wg grup, rodzajów użytków i kategorii użytkowania (*wyciąg z tabeli nr I dla nadleśnictwa*). [zał. 1.]
2. Zestawienie obiektów objętych ochroną przyrody na gruntach Nadleśnictwa [zał. 2.]
3. Zestawienie występujących na terenie Nadleśnictwa typów siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i gatunków zwierząt oraz ich siedlisk będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony na obszarach specjalnej ochrony ptaków [zał. 3a – 3 d]
4. Zestawienie ustanowionych na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo stref ochrony grzybów, roślin i zwierząt [zał. 3e].
5. Zestawienie ekosystemów wodno-torfowiskowych: torfowiska śródleśne, zbiorniki wodne, stawy [zał. 4.].
6. Charakterystyka drzewostanów występujących w nadleśnictwie zestawienie siedliskowych typów lasu, [zał. 5.].
7. Zestawienie drzewostanów ponad 100-letnich, [zał. 6.].
8. Zestawienie lasów ochronnych przyjęte zgodnie z PUL. [zał. 7].
9. Zbiorcze zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody w Nadleśnictwie [zał.8.].

Zał. 1.

Zestawienie powierzchni gruntów wg grup, rodzajów użytków i kategorii użytkowania

(wyciąg z tabeli nr I dla nctwa) [podać stronę, rozdział *Elaboratu*]

Grupa, rodzaj użytku i kategoria użytkowania	Obręb		Obręb		Nadleśnictwo	
	[ha	[%]	[ha	[%]	[ha	[%]
Ogółem		100,00		100,00		100,00

Załącznik 2.

Zestawienie obiektów objętych ochroną przyrody w Nadleśnictwie

Rodzaj obiektu	Powierzchnia ogólna ilość [ha/szt] (w zasięgu działania n-ctwa)	Powierzchnia, ilość na gruntach zarządzanych przez N-ctwo ..... [ha/szt]				Razem [ha/szt]
		Ogółem	w tym: Leśna zalesiona i niezalesiona	Związana z gospodarką leśną	nieleśna	

Zał. 3a.

Wykaz typów siedlisk przyrodniczych (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa).

Lp	Siedlisko przyrodnicze			Powierzchnia siedliska w obszarach Natura 2000	Powierzchnia siedliska poza obszarami Natura 2000
	Kod siedliska przyrodniczego	Nazwa polska i łacińska siedliska przyrodniczego	siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym	[ha]	[ha]
			(wpisać tak lub nie)		
	Razem				

zał. 3b

Wykaz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa).

Lp	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Liczebność w obszarach Natura 2000	Opis siedliska	Gatunek wymagający ochrony w formie wyznaczenia obszaru natura 2000	Gatunek o znaczeniu priorytetowym
					(wpisać tak lub nie)	(wpisać tak lub ni

zał. 3c

Wykaz gatunków roślin będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa).

Lp	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ilość stanowisk w obszarach Natura 2000	Gatunek wymagający ochrony w formie wyznaczenia obszaru Natura 2000	Gatunek o znaczeniu priorytetowym
				<i>(wpisać tak lub nie)</i>	<i>(wpisać tak lub nie)</i>

w tabelach 3a-3c, dane w kolumnach: powierzchnia, opis siedliska, ilość stanowisk podać dla gruntów położonych w "siedliskowych" obszarach Natura 2000

zał. 3d

Wykaz gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony na obszarach specjalnej ochrony ptaków (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa).

Lp	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Liczebność	Opis siedliska

w tabeli 3d dane w kolumnach: liczebność, opis siedliska podać dla gruntów położonych w "ptasich" obszarach Natura 2000

zał. 3e

Wykaz stref ochrony grzybów, roślin i zwierząt (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa).

Lp	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Lokalizacja strefy ochrony całorocznej (oddział, pododdział)	Powierzchnia strefy ochrony całorocznych			Lokalizacja strefy ochrony okresowej (oddział, pododdział)	Powierzchnia strefy ochrony	
				Ogółem	w tym:			Ogółem	w tym:
					leśna	nieleśna			

* tabelę należy załączyć do mapy rozmieszczenia stanowisk chronionych i rzadkich gatunków wraz ze strefami ochrony ostoi

/ okresowej	Powierzchnia całkowita strefy ochrony		
	Ogółem	w tym:	
nieleśna		leśna	nieleśna

Zał. 4.

Zestawienie obszarów wodno - torfowiskowych w Nadleśnictwie.....

Grunty do specjalnej ochrony (śródlądne torfowiska "nieliterowane") [ha]	Bagna (pow. nieleśna) [ha]	Zbiorniki wodne (pow. nieleśna) [ha]
Obręb		
Obręb		
Razem Nadleśnictwo		

Zał. 5.**Zestawienie siedliskowych typów lasu w Nadleśnictwie .....**

Lp.	Nazwa TSL	Symbol	Obręb		Obręb		Nadleśnictwo.....	
			Powierzchnia [ha]	udział [%]	Powierzchnia [ha]	udział [%]	Powierzchnia [ha]	udział [%]
Razem				100,00		100,00		100,00

Zał. 6.

Zestawienie drzewostanów ponad 100 - letnich w Nadleśnictwie.....

Gatunek panujący	drzewostanów ponad 100 letnich [ha].		
	Obręb	Obręb	Nadleśnictwo .....
Razem			

Załącznik 7.

Zestawienie lasów ochronnych w Nadleśnictwie

Kategoria ochronności	Powierzchnia lasów ochronnych [ha].		
	Obręb ..... (pow. leśna zalesiona i niezalesiona)	Obręb ..... (pow. leśna zalesiona i niezalesiona)	Nadleśnictwo ..... (pow. leśna zalesiona i niezalesiona)
Razem			

Załącznik 8

Zbiornicze zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody

w Nadleśnictwie .....

Lp	Nazwa zadania	Lokalizacja	Wykonawca
<i>Zadania dotyczące istniejących i projektowanych form ochrony przyrody wg obiektów).</i>			
<i>Zadania z zakresu ochrony gatunkowej roślin i zwierząt (wg gatunków).</i>			
<i>Zadania z zakresu kształtowania stosunków wodnych, odnowień i zwiększania bioróżnorodności.</i>			
<i>Zadania z zakresu edukacji leśnej i promocji zrównoważonej gospodarki leśnej.</i>			
<i>Zadania z zakresu turystyki i rekreacji.</i>			
<i>Zadania formalno - prawne.</i>			